

Handläggare
Lisa Wallenberg
Telefon: 08-508 25 246

Till
Socialnämnden
2020-04-21

Inriktning av FoU-medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor år 2021 samt redovisning av forsknings- och lokala utvecklingsprojekt år 2019

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner redovisning av forsknings- och lokala utvecklingsprojekt år 2019.
2. Socialnämnden godkänner denna inriktning av FoU-medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor 2021
 - Skolsociala team
 - Relationsvårdscentrum
 - Tidigt stöd inom missbruk och ekonomiskt bistånd
3. Ärendet delges samtliga stadsdelsnämnder och kommunstyrelsen.

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschef

Gunilla Ekstrand
avdelningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen erhåller i budget forsknings- och utvecklingsmedel. Under hösten 2019 påbörjades två nya forskningsutvärderingar och ett nytt forskningsuppdrag. Dessutom har tolv lokala projekt erhållit medel för lokal utveckling. I ärendet och i bilagan redovisas resultaten av projekten.

Syftet med FoU-arbetet är att stödja utvecklingen av en evidensbaserad praktik inom Stockholms socialtjänst. Utgångspunkten är professionell kunskap som ska samlas

systematiskt tillsammans med kunskap från brukare och invånare samt kunskap från forskning.

Följande inriktning föreslås avseende lokala utvecklingsmedel inför år 2021: Projekt ska ha ett strategisk värde för staden som helhet, underlätta ett mer sammanhållet stöd till den enskilde, genomföras utöver ordinarie verksamhetsutveckling och ta hänsyn till jämställdhetsperspektivet.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner 2019 års redovisning av lokala utvecklingsmedel samt inriktningen för 2021.

Bakgrund

Förutsatt att medel tilldelas i budget fördelar socialnämnden lokala utvecklingsmedel till stöd för stadsdelsförvaltningarnas utvecklingsprojekt. Nämnden finansierar även forskningsprojekt som är av intresse för staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 15 april 2020 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av ärendet den 16 april 2020.

Ärendet

Redovisning av forskning- och utvecklingsmedel år 2019

Socialförvaltningen erhåller i budget forsknings- och utvecklingsmedel som ska användas till forskning som är strategiskt viktig för staden. Under hösten 2019 upphandlades två forskarutvärderingar och ett forskningsuppdrag inom följande delar:

- Skolsociala team
- Relationsvårdscentrum
- Tidigt stöd inom missbruk och ekonomiskt bistånd

Forskarutvärderingarna upphandlades med syfte att mäta effekten av insatser inom skolsociala team och relationsvårdscentrum utifrån specifika frågeställningar. Resultaten kommer att redovisas under 2021. Socialförvaltningen har även gett forskare i uppdrag att ta fram och tillämpa en forskningsdesign för att bedöma vilket tidigt stöd inom ekonomiskt bistånd och missbruk som är effektivt. Rapport kommer att redovisas under 2022.

Redovisning av lokala utvecklingsmedel år 2019

Det var tolv lokala projekt som beviljades utvecklingsmedel för 2019. Södermalmsmodellen Ärendenforum – skapa en ny plattform

för samarbete mellan medarbetare med olika kompetens och olika utbildningsbakgrund eller specialkompetenser (Södermalms stadsdelsförvaltning) påbörjade dock aldrig sitt arbete och återbetalade de beviljade medlen. I bilaga 1 redovisas resultaten från följande elva lokala utvecklingsprojekt:

- Samlarteam, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Syftet med projektet var att undersöka möjligheten att skapa ett arbetsteam utifrån behoven hos personer med samlarsyndrom. Att tillämpa den bästa kunskapen som idag finns på området och i förlängningen skapa ett arbetsteam som andra stadsdelar kan vända sig till.
- Utvärdering LIHF (Lösningssinriktad intensiv hemmabaserad familjebehandling), Farsta stadsdelsförvaltning. Syftet med projektet var att få en närmare förståelse hur ungdomar ser på LIHF insatsen utifrån: begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet, samt om det skiljer sig mellan pojkar och flickor. Andra syftet var att skapa ett kartläggningsverktyg för fånga upp områden där verksamheten upplever att kartläggningsverktygen som LIHF använder inte fungerar tillfredsställande.
- Utvärdering av Kristeamet, Farsta stadsdelsförvaltning. Kristeamet fungerar som en länk mellan socialsekreterare, familjen och går in med kortare insatser under utredningstiden. Syftet med projektet under år 2019 var att undersöka vilken betydelse Kristeamet haft för familjerna. Kännedom om familjernas uppfattning är en viktig del i utvecklingen av verksamheten. Det övergripande målet är att familjerna får det bästa möjliga stödet utifrån deras behov.
- Mätinstrument livskvalitet gruppbostad, Hägersten-Liljeholmens och Bromma Stadsdelsförvaltning. Syftet med projektet var att skapa en kvalitetsmodell som mäter kvalitetskriterier som påverkar livskvaliteten för brukare som bor i LSS-bostad. Vidare vill verksamheterna utbilda brukare och personal kring dessa kriterier och brukarens rättigheter samt utforma en informationsplattform för att öka brukarens egenmakt.
- Case manager inom ekonomiskt bistånd, Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. Projektets syfte var att utveckla arbetsmetoder och rutiner för att erbjuda effektiva insatser och ett sammanhållet stöd till personer med ekonomiskt bistånd som har komplexa behov. Syftet har också varit att öka kunskapen om målgruppens behov för att närma sig arbetsmarknaden och egen försörjning.

- Etableringscoach, Kungsholmens, Östermalms och Norrmalms stadsdelsförvaltning.
Projektets syfte har varit att stärka nyanlända ungdomarnas etablering i samhället och stötta dem till att bli självförsörjande och självständiga. Genom att öka målgruppens kunskap om arbete, eftergymnasial utbildning, bostad, samt hälsa och samlevnad.
- Familjeorienterat arbetssätt, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning
Syfte med projektet var att ge familjerna/ brukarna ett sammanhållet stöd, att stödja ett tydligt barnperspektiv samt att uppmärksamma det förebyggande arbetet.
- Kartläggning av åtgärder gällande svarthandel med hyreskontrakt och otillåten andrahandsuthyrning, Skärholmens och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning.
Projektets syfte var att undersöka hur de nya lagskärpningarna mot olovlig andrahandsuthyrning skulle komma att påverka Skärholmens och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning samt hur arbetet bör anpassas inför införandet av lagen.
- Brukarskola på boende- och behandlingsenheten, Socialförvaltningens Boende- och behandlingsenhet.
Projektet Brukarskolan syftar till att genom ökat brukarinflytande och minskad passivisering stötta enhetens brukare till ett mer självständigt boende. Förhoppningen är att Brukarskolan ska öka brukarinflytandet, stärka brukarnas egenmakt samt motverka passivisering.
- Placeringsamordnare inom Boende- och behandlingsenheten, Socialförvaltningens Boende- och behandlingsenhet,
Syftet med projektet var att hitta en modell för samverkan mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård vid utskrivningar från slutenvård för att vuxna hemlösa personer med missbruk och/eller psykisk ohälsa skulle få en trygg och säker utskrivning och att den enskildes behov av vård- och omsorgsinsatser tillgodoses.
- Nya startpunkten, Östermalms stadsdelsförvaltning.
Syftet med projektet har varit att utveckla brukarmedverkan och brukarinflytandet på träfflokal Startpunkten belägen i Hjorthagen. Med detta hoppas verksamheten nå ut till och attrahera flera medborgare och att personer som lever med psykisk ohälsa ska hitta dit, kunna påverka och få en meningsfull tillvaro.

Av ovanstående projekt har Etableringscoach, Familjeorienterat arbetssätt och Nya startpunkten även beviljats medel för att fortsätta driva projekten under 2020.

Redovisning av medel för utveckling och lärande år 2019

Totalt beviljades 14 ansökningar medel under 2019 för att genomföra studiebesök inom ramen för utveckling och lärande. Studiebesök genomfördes till bland annat Malmö för att undersöka hur staden arbetar med barnperspektivet inom socialpsykiatri. Slutrapporterna går att ta del av i sin helhet på Kunskapsbanken.

Inriktning 2021 – FoU-medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor

Av stadens budget för 2019 framgår att ”Verksamheterna ska arbeta systematiskt med verksamhets- och kvalitetsutveckling utifrån kunskapsbaserade arbetssätt och metoder. Utgångspunkten är professionell kunskap som ska samlas systematiskt, kunskap från brukare och invånare samt kunskap från forskning. Därutöver behöver också utvecklas fler innovativa miljöer, i synnerhet inom välfärdsområdet, där medarbetare ges incitament och verktyg att omsätta goda idéer i konkreta verksamhetsförbättringar och ökad kostnadseffektivitet som kommer stockholmarna till del. Ett viktigt sätt att få in ny kunskap och nya idéer i stadens verksamheter är att delta i projekt med andra parter, vilket kan ge kompletterande finansiering men även möjlighet att utveckla nya lösningar och främja nya innovationer”.

I en del av stadens FoU-arbete avsätts medel för delfinansiering till stadsdelsförvaltningarna för lokala utvecklingsprojekt och för studieresor. De lokala utvecklingsmedlen utbetalas till stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen, vilka är projektägare och ansvarar för projektledning och eventuell kontraktering av forskare.

Socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor ger processtöd till projekten i samarbete med forskarhandledare. Stödet ges utifrån förvaltningarnas behov, inför ansökan, i förstudien och genomförande samt vid implementering av projekt.

Följande inriktning föreslås avseende lokala utvecklingsmedel inför år 2021:

- Projekt ska ha ett strategisk värde för staden som helhet
- Projekt ska underlätta ett mer sammanhållet stöd till den enskilde

- Projekt ska genomföras utöver ordinarie verksamhetsutveckling
- Projekt ska ta hänsyn till jämställdhetsperspektivet.

Utllysning av lokala utvecklingsmedel

Utllysningen för 2021 års medel föreslås pågå från den 4 maj till den 10 september 2020 förutsatt att socialnämnden får budgetmedel 2021 för FoU-arbetet.

Varje stadsdelsförvaltning kan beviljas medel för högst två lokala utvecklingsprojekt och två studieresor.

Lokala utvecklingsprojekt

Maximalt belopp som ett lokalt utvecklingsprojekt kan beviljas är 500 000 kr. Medlen avser det år de beviljas för och ansökan kan omfatta max ett år i taget. Ett och samma projekt kan beviljas medel högst tre år i rad.

I syfte att skapa så mycket kunskap som möjligt utifrån de årliga FoU-medlen ska de projekt som beviljas medel för år 2021 men av olika anledningar inte kommer göra av med den tilldelade summan meddela socialförvaltningen detta senast den 7 juni 2021.

Medel för studieresor

Socialnämnden har årligen utlyst medel för studieresor. Studieresor ger en möjlighet till praktiskt lärande i dialog med kollegor, med jämförbara arbetsuppgifter eller positioner, i andra städer och länder. Maximalt belopp som en stadsdelsförvaltning kan beviljas för en studieresa är 25 000 kronor.

Socialförvaltningens kunskapsbank

En viktig del av forsknings- och utvecklingsarbetet är att sprida kunskap och erfarenheter om pågående och avslutade projekt och studieresor inom socialtjänsten. I socialförvaltningens kunskapsbank på stadens intranät kan man ta del av projektplaner, förstudier och rapporter, samt reserapporter.

Jämställdhetsanalys

Från år 2018 efterfrågas jämställdhetsanalyser i ansökningar och rapporter kopplade till lokala utvecklingsmedel. Av projekten som pågått under 2019 kan LIHF - Lösningssinriktad intensiv hemmabaserad familjebehandling nämnas. I projektet har man haft en uttalad avsikt att ha ett jämställdhetsperspektiv. Bland annat har man belyst skillnader utifrån kön i förändringsområden som varit

betydelsefulla för ungdomar och upprättat skalfrågor och använt som kartläggningsverktyg.

Stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen behöver utveckla sitt arbete kring jämställdhetsanalyser varvid jämställdhet föreslås vara en del av inriktningen för år 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att både fortsatt inriktning och tidigare projekt ligger i linje med stadens intention om att verksamheterna ska arbeta systematiskt med verksamhets- och kvalitetsutveckling utifrån kunskapsbaserade arbetssätt och metoder.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslag till inriktning av FoU-medel för lokala utvecklingsprojekt och studieresor 2021 samt redovisning av lokala utvecklingsprojekt och forskningsrapporter år 2019.

Ärendet delges samtliga stadsdelsnämnder och kommunstyrelsen.

Bilaga

Redovisning av forsknings- och lokala utvecklingsprojekt år 2019.